

Ohrožení budoucích i stávajících regulací a standardů v důsledku TTIP

TTIP (1) je obchodní a investiční úmluva vyjednávaná mezi USA a Evropskou unií (EU). TTIP překonává dosavadní obchodní úmluvy a dostává se na roveň rozhodování o tom, kdo, jak a v čím zájmu bude v budoucnu vytvářet pravidla ovlivňující běžného člověka na každém kroku. Cílem úmluvy je totiž sblížit dva velmi odlišné regulatorní systémy – v Evropě jsme v úrovni práv občanů jakožto spotřebitelů, bezpečnosti potravin a chemikálií nebo ochraně přírody mílovými kroky před Amerikou.

Evropská odborná veřejnost se obává, že regulatorní sblížení USA a EU povede k blokování, oslabování anebo dokonce nepřijetí norem chránících veřejné zájmy. Tzv. regulatorní spolupráce se bude týkat budoucích norem, umožní ovšem revidovat i normy stávající, a to jak na unijní, tak národní úrovni. Existují konkrétní příklady toho, jak TTIP již nyní snižuje standardy v EU (2, 3). Komise volá po větší „kompatibilitě“ mezi zákony na obou stranách Atlantiku a po regulativním prostředí více nakloněném konkurenceschopnosti. Kompatibilita povede k „sestupné harmonizaci“ (4), jak bylo demonstrováno ve zprávě pro Evropský parlament z července 2014. Například, zpráva Centra pro mezinárodní environmentální právo z ledna 2015 ukazuje, že tzv. regulatorní spolupráce pravděpodobně zpozdí a dokonce zastaví silnější ochranu před toxickými chemikáliemi a pesticidy (5).

Tzv. regulatorní spolupráce v kostce

Tzv. regulatorní spolupráce je strategický plán umožňující vyřešit některé z nejkontroverznějších aspektů TTIP až poté, co bude úmluva přijata a vstoupí v platnost. Regulatorní spolupráce je vytvoření trvalých orgánů a postupů, jejichž prostřednictvím **velký byznys dostane právo nejen za nižší standardy lobbovat, ale přímo normy a regulace, a tedy i standardy, spoluvytvářet.** Podle dosavadního průběhu vyjednávání začne po přijetí TTIP platit zásada, **že kdykoliv přijde Evropská komise s ideou vytvořit nová pravidla, bude je muset nechat projít americkou vládou a lobbystickými skupinami. A to předtím než občané nebo jejich volení zástupci uvidí, co je vlastně navrhováno.** Standardy navíc budou moci být zpochybňovány v rámci oficiálního posuzování regulací z pohledu jejich možného negativního dopadu na obchod (6,7).

Velmi kriticky se k tzv. regulatorní spolupráci staví odbory (8), ekologické nevládní organizace (9), spotřebitelské organizace (10), organizace obhajující stabilitu finančních systémů jako pojistku proti dalšímu hospodářskému kolapsu (11), ekologičtí zemědělci (12) i odborníci v oblasti zemědělství a obchodní politiky (13).

Kontakt: Mgr. Petra Němcová, e: nemcova@iure.org, m: 739 162 968

Sídlo: Vírská 278, Praha 14 - Kyje, 198 00 IC: 265 34 487

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů. | www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz
Program Fond pro NNO podporuje projekt "Transatlantická obchodní dohoda vs. demokracie".

www.iure.org

www.slidilove.cz

www.bigbrotherawards.cz

Zdroje:

- (1) Viz analýzu Hnutí DUHA <http://www.hnutiduha.cz/publikace/diplomacie-vsedniho-zivota>.
- (2) Jde o rozhodnutí Evropské komise ukončit zákaz dovozu amerického hovězího masa omývaného kyselinou mléčnou na žádost americké vlády. Evropský parlament byl vystaven velkému tlaku, aby zákaz nechal projít s ohledem na vyjednávání TTIP. Viz prohlášení bývalé místopředsedkyně Evropského parlamentu <https://www.youtube.com/watch?v=ljneHxclrgc#t=149>.
- (3) Podobně se ukazuje, že Evropská komise oddaluje kvůli TTIP regulaci endokrinních disruptorů, které mohou vést k poruchám plodnosti, podporovat vznik endometriózy, nádorových onemocnění a vývojových vad viz http://corporateeurope.org/international-trade/2014/07/ttip-lose-lose-deal-food-and-farming#footnote38_t5msxtm, nebo <http://www.croplifeamerica.org/news/cla/US-Agricultural-Exports-Threatened-EU-Pesticide-Regulation>.
- (4) Viz zprávu pro Evropský parlament http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/514007/AGRI_IPOL_STU%282014%29514007_EN.pdf
- (5) Viz analýzu http://ciel.org/Publications/LCD_TTIP_Jan2015.pdf.
- (6) Viz článek mluvčí kampaně Špatný vTTIP <http://vttip.cz/petra-nemcova-bori-myty-vzyvacu-ttip>.
- (7) Viz analýzu Corporate Europe Observatory <http://corporateeurope.org/international-trade/2015/04/regulatory-cooperation-ttip-united-deregulation>.
- (8) Pozice odborových svazů vůči TTIP a CETA viz <https://stop-ttip.org/trade-unions-positions-on-ttip-ceta-isds/>.
- (9) Viz analýzu Friends of the Earth Europe https://www.foeeurope.org/sites/default/files/eu-us_trade_deal/2015/regulatory_cooperation_eu-us_trade_deal_risks_labyrinth_red_tape.pdf.
- (10) Viz prohlášení ředitelky Evropské spotřebitelské organizace (BEUC) Monique Goyensové <http://www.beuc.eu/blog/ttip-wont-lower-standards-well-then-lets-break-down-how/>.
- (11) Viz podklad Finance Watch <http://www.finance-watch.org/hot-topics/understanding-finance/926-understanding-finance-2>.
- (12) Viz stanovisko Agricultural and Rural Convention <http://www.arc2020.eu/2014/05/what-might-ttip-mean-for-organic-farming-and-food/>.
- (13) Viz podklad Institute for Agriculture and Trade Policy http://www.iatp.org/files/2014_05_16_10ReasonsTTIP_SS.pdf.

Sídlo: Vírská 278, Praha 14 - Kyje, 198 00 IC: 265 34 487

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů. | www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz
Program Fond pro NNO podporuje projekt "Transatlantická obchodní dohoda vs. demokracie".